

KOMUNIKACIJA KOMISIJE**Izmjena privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19**

(2020/C 164/03)

1. UVOD

1. Komisija je 19. ožujka 2020. donijela Komunikaciju pod nazivom „Privremeni okvir za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji covid-a 19”⁽¹⁾ („privremeni okvir”). Dana 3. travnja 2020. donijela je prvu izmjenu kako bi omogućila potporu namijenjenu ubrzanju istraživanja, ispitivanja i proizvodnje proizvoda bitnih za suzbijanje širenja COVID-a 19, zaštiti radnih mjesta i pružanju dodatne podrške gospodarstvu u sadašnjoj krizi⁽²⁾.
2. Ciljanom i proporcionalnom kontrolom državnih potpora u EU-u osigurava se učinkovitost nacionalnih mjera potpore u smislu pomoći pogođenim poduzetnicima za vrijeme pandemije COVID-a 19 i istodobno se ograničava neopravdano narušavanje unutarnjeg tržišta, održava njegova cjelovitost i osigurava ravnopravno tržišno natjecanje. Na taj način pridonijet će se očuvanju kontinuiteta gospodarske aktivnosti tijekom pandemije COVID-a 19 i pružiti uporište za oporavak gospodarstva nakon krize, pri čemu će se imati na umu važnost ostvarivanja zelene i digitalne tranzicije u skladu sa zakonodavstvom i ciljevima EU-a.
3. Svrha je ove Komunikacije utvrditi dodatne privremene mjere državne potpore koje Komisija smatra spojivima na temelju članka 107. stavka 3. točke (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u kontekstu pandemije COVID-a 19.
4. Prvo, Komisija smatra da se inače održivi nefinancijski poduzetnici koji su zbog pandemije COVID-a 19 privremeno suočeni s krizom likvidnosti mogu naći u dugoročnim problemima sa solventnošću. U mnogim slučajevima hitne mjere poduzete radi kontrole širenja COVID-a 19 kod tih su poduzetnika uzrokovale smanjenje ili čak prekid proizvodnje robe i/ili pružanja usluga te veliki udar na potražnju. Nastali gubici uzrokovat će smanjenje vlasničkog kapitala poduzetnika i imat će negativne posljedice na njihovu sposobnost zaduživanja kod financijskih institucija.
5. Smanjenje vlasničkog kapitala poduzetnikâ na tržištima s niskom potražnjom i poremećenom opskrbom povećava rizik od ozbiljnog gospodarskog pada koji bi se mogao osjetiti na razini cijelog EU-a tijekom duljeg razdoblja. Dobro usmjerene javne intervencije kojima se poduzetnicima pruža potpora u obliku vlasničkih i/ili hibridnih instrumenata kapitala mogle bi smanjiti rizik od brojnih stečajeva kojem je izloženo gospodarstvo EU-a. Na taj način moglo bi se pridonijeti očuvanju kontinuiteta gospodarske aktivnosti tijekom pandemije COVID-a 19 i naknadnom gospodarskom oporavku.
6. Ovom se Komunikacijom stoga utvrđuju kriteriji u skladu s pravilima EU-a o državnim potporama na temelju kojih države članice mogu poduzetnicima koji su u financijskim teškoćama zbog pandemije COVID-a 19 pružiti javnu potporu u obliku vlasničkih i/ili hibridnih instrumenata kapitala. Cilj joj je spriječiti da zbog poremećaja u gospodarstvu s tržišta nepotrebno nestanu poduzetnici čije je poslovanje prije pandemije COVID-a 19 bilo održivo. Iznosi kapitala za dokapitalizaciju zato ne smiju biti veći od minimuma potrebnog za osiguranje održivosti korisnika niti premašiti ono što je nužno za ponovnu uspostavu strukture kapitala korisnika kakva je bila prije pandemije COVID-a 19.
7. Komisija naglašava da bi se pružanje nacionalne javne potpore u obliku vlasničkih i/ili hibridnih instrumenata kapitala poduzetnicima koji su u financijskim teškoćama zbog izbivanja pandemije COVID-a 19, u okviru programa ili u posebnim pojedinačnim slučajevima, trebalo uzeti u obzir samo ako se ne može pronaći drugo odgovarajuće rješenje i da bi uvjeti za njezino pružanje trebali biti vrlo strogi. Takvi instrumenti naime znatno narušavaju tržišno natjecanje među poduzetnicima. I na te će se intervencije stoga primjenjivati jasno utvrđeni uvjeti za ulazak države u predmetne poduzetnike, njezin izlazak iz njih i isplaćivanje naknade te odredbe o upravljanju i odgovarajuće mjere za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja.

⁽¹⁾ Komunikacija Komisije od 19. ožujka 2020., C(2020)1863 (SL C 091 I, 20.3.2020., str. 1.).

⁽²⁾ Komunikacija Komisije od 3. travnja 2020., C(2020) 2215 (SL C 112 I, 4.4.2020., str. 1.).

8. Ako se potpora dodjeljuje na razini EU-a i u zajedničkom interesu EU-a, rizik od narušavanja unutarnjeg tržišta mogao bi biti manji te bi stoga i uvjeti mogli biti blaži. Komisija smatra da su dodatna potpora i sredstva na razini EU-a potrebni kako se ta globalna simetrična kriza ne bi pretvorila u asimetrični šok na štetu država članica, koje bi tada imale manje mogućnosti za potporu svojem gospodarstvu i konkurentnosti EU-a u cjelini.
9. Zelena i digitalna tranzicija imat će središnju i prioritetnu ulogu u uspješnom oporavku. Komisija pozdravlja korake koje su države članice poduzele da bi u osmišljavanju nacionalnih mjera potpore u obzir uzete navedene izazove i podsjeća ih da se moraju pobrinuti da te mjere ne ometaju ostvarenje klimatskih i digitalnih ciljeva EU-a. Komisija nadalje napominje da će nacionalne mjere potpore koje odgovaraju ciljevima politike EU-a u pogledu zelene i digitalne tranzicije gospodarstava država članica omogućiti održiviji dugoročni rast i potaknuti tranziciju prema EU-ovu cilju klimatske neutralnosti do 2050. U tom kontekstu potpore za otklanjanje ozbiljnih poremećaja u gospodarstvu država članica prvenstveno je na državama članicama da osmisle nacionalne mjere potpore koje odgovaraju ciljevima njihovih politika. Kada je riječ o potporama dodijeljenima na temelju ove Komunikacije, veliki poduzetnici dužni su izvješćivati o načinu na koji se sredstvima primljene potpore podupiru njihove aktivnosti u skladu s ciljevima EU-a i nacionalnim obvezama u pogledu zelene i digitalne tranzicije.
10. Nadalje, brojne države članice razmatraju stjecanje vlasničkog udjela u strateškim poduzećima kako njihov doprinos pravilnom funkcioniranju gospodarstva EU-a ne bi bio ugrožen. Komisija podsjeća da je UFEU neutralan u pogledu javnog i privatnog vlasništva (članak 345. UFEU-a). Ako države članice kupe postojeće dionice poduzetnika po tržišnoj cijeni ili ulažu *pari passu* s privatnim dioničarima, to uglavnom ne predstavlja državnu potporu. ⁽³⁾ Slično tome, ako države članice odluče kupiti novoizdane dionice i/ili poduzetnicima osigurati druge vrste potpora u obliku vlasničkih ili hibridnih instrumenata kapitala po tržišnim uvjetima, odnosno pod uvjetima koji su u skladu s načelom subjekta u tržišnom gospodarstvu, to također ne predstavlja državnu potporu.
11. Komisija podsjeća i na niz dodatnih alata koji su na raspolaganju kada je riječ o stjecanju strateških poduzeća. U Komunikaciji od 25. ožujka 2020. ⁽⁴⁾ Komisija je pozvala države članice koje već imaju postojeći mehanizam za provjeru izravnih stranih ulaganja da u potpunosti iskoriste te instrumente kako bi se spriječili tokovi kapitala iz zemalja koje nisu članice EU-a koji bi mogli ugroziti sigurnost i javni poredak EU-a. Osim toga, Komisija je pozvala države članice koje trenutačno nemaju mehanizam za provjeru ulaganja ili čiji mehanizmi ne obuhvaćaju sve relevantne transakcije da uspostave sveobuhvatan mehanizam za provjeru ulaganja koji je potpuno u skladu s pravom Unije, uključujući Uredbu o provjeri izravnih stranih ulaganja ⁽⁵⁾ i slobodno kretanje kapitala (članak 63. UFEU-a), i međunarodnim obvezama.
12. Drugo, Komisija smatra da i podređeni dug može biti primjereno sredstvo za potporu poduzetnicima koji su u financijskim teškoćama zbog pandemije COVID-a 19. Konkretno, taj instrument narušava tržišno natjecanje manje od vlasničkih ili hibridnih instrumenata kapitala jer se ne može pretvoriti u vlasnički kapital dok je poduzeće aktivno. Ovom se Komunikacijom stoga u odjeljak 3.3. privremenog okvira, koji se odnosi na dužničke instrumente, unosi dodatna mogućnost potpore, koju države članice dodjeljuju uz primjenu dodatnih zaštitnih mjera za očuvanje jednakih uvjeta na unutarnjem tržištu. Međutim, kako bi se osiguralo jednako postupanje, podređeni dug koji prelazi gornje granice utvrđene u odjeljku 3.3. trebalo bi ocjenjivati u skladu s uvjetima za mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 iz odjeljka 3.11.

⁽³⁾ Vidjeti odjeljak 4.2.3. Obavijesti Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, C/2016/2946 (SL C 262, 19.7.2016., str. 1.).

⁽⁴⁾ Komunikacija Komisije – Smjernice za države članice o izravnim stranim ulaganjima i slobodnom kretanju kapitala iz trećih zemalja te o zaštiti europske strateške imovine do početka primjene Uredbe (EU) 2019/452 (Uredba o provjeri izravnih stranih ulaganja), C (2020) 1981 final od 25.3.2020.

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Uniji (SL L 79 I, 21.3.2019., str. 1.).

13. Treće, primjena privremenog okvira pokazala je da su potrebne administrativne izmjene te dodatna objašnjenja i izmjene određenih odredbi u odjeljcima 3.1., 3.2., 3.3., 3.4., 3.7., 4. i 5.
14. Naposljetku, Komisija prepoznaje da će za uspješan oporavak biti potrebna dodatna velika privatna i javna ulaganja, koja će omogućiti da se odgovori na izazove i iskoriste prilike za usporednu zelenu i digitalnu tranziciju. U tom kontekstu Komisija podsjeća da je svrha ove izmjene privremenog okvira nadopuniti mogućnosti za pružanje potpore koje se državama članicama nude na temelju pravila EU-a o državnim potporama, a ne zamijeniti ih. Primjerice, kad je riječ o potpori u obliku kapitala, posebice ako je namijenjena inovativnim poduzećima, Komisijine Smjernice za rizično financiranje ⁽⁶⁾ i Uredba o općem skupnom izuzeću ⁽⁷⁾ pružaju državama članicama brojne mogućnosti.
15. Slično tome, države članice mogu odlučiti dodijeliti državne potpore namijenjene zelenim i digitalnim inovacijama i ulaganjima te povećati razinu zaštite okoliša u skladu s postojećim pravilima o državnim potporama ⁽⁸⁾. Kako je već najavljeno u Komunikaciji Komisije od 14. siječnja 2020., do 2021. provest će se revizija relevantnih pravila o državnim potporama, a posebno smjernica o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju, kako bi se uzeli u obzir ciljevi politika europskog zelenog plana i podržala troškovno učinkovita i socijalno uključiva tranzicija prema klimatskoj neutralnosti do 2050. To će pridonijeti osmišljavanju strategije oporavka europskog gospodarstva u kojoj se vodi računa o važnosti ostvarivanja usporedne zelene i digitalne tranzicije u skladu s ciljevima na razini EU-a i nacionalnim ciljevima.

2. IZMJENE PRIVREMENOG OKVIRA

16. Sljedeće izmjene privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 stupit će na snagu 8. svibnja 2020.
17. Točka 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Ako bankama zbog pandemije COVID-a 19 zatreba izvanredna javna financijska potpora (vidjeti članak 2. stavak 1. definiciju br. 28. Direktive o oporavku i sanaciji banaka i članak 3. stavak 1. definiciju br. 29. Uredbe o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu) u obliku likvidnosti, dokapitalizacije ili umanjenja vrijednosti imovine, ocijenit će se ispunjava li određena mjera uvjete iz članka 32. stavka 4. točke (d) podtočaka i., ii. ili iii. Direktive o oporavku i sanaciji banaka i članka 18. stavka 4. točke (d) podtočaka i., ii. ili iii. Uredbe o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu. Ako su potonji uvjeti ispunjeni, ne smatra se da će banka koja prima takvu izvanrednu javnu financijsku potporu propasti ni vjerojatno propasti. Smatrat će se da su takve mjere kojima se rješavaju problemi povezani s pandemijom COVID-a 19 obuhvaćene točkom 45. Komunikacije o bankarstvu iz 2013. ⁽⁹⁾, u kojoj je utvrđena iznimka od zahtjeva da teret snose i dioničari i vjerovnici podređenog duga.”
18. Točka 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Pandemija COVID-a 19 nosi rizik ozbiljnog pada koji utječe na cijelo gospodarstvo EU-a, pogađa poduzeća, radna mjesta i kućanstva. Potrebnu državnu potporu treba dobro usmjeriti kako bi se osigurala dovoljna likvidnost na tržištima, ublažila šteta nastala za zdrava poduzeća i očuvao kontinuitet ekonomske aktivnosti za vrijeme i nakon pandemije COVID-a 19. Nadalje, države članice mogu odlučiti pružiti potporu subjektima.

⁽⁶⁾ Komunikacija Komisije – Smjernice o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja (SL C 19, 22.1.2014., str. 4.).

⁽⁷⁾ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

⁽⁸⁾ Smjernice, Smjernice o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014.–2020. (SL C 200, 28.6.2014., str. 1.), Smjernice o primjeni pravila o državnim potporama u odnosu na brzi razvoj širokopojasnih mreža (SL C 25, 26.1.2013., str. 1.), Smjernice za regionalne državne potpore za razdoblje 2014.–2020. (SL C 209, 23.7.2013., str. 1.), Okvir za državne potpore za istraživanje i razvoj i inovacije (SL C 198, 27.6.2014., str. 1.) i Kriteriji za analizu jesu li državne potpore za promicanje provedbe važnih projekata od zajedničkog europskog interesa spojive s unutarnjim tržištem (SL C 188, 20.6.2014., str. 4.)

⁽⁹⁾ Komunikacija Komisije o primjeni pravila o državnim potporama za poticajne mjere u korist banaka u kontekstu financijske krize počevši od 1. kolovoza 2013. (SL C 216, 30.7.2013., str. 1.).

u sektoru turizma kako bi se zajamčilo rješavanje zahtjeva za povrat troškova u kontekstu pandemije COVID-a 19 i na taj način osigurala zaštita prava putnika i potrošača te jednako postupanje prema putnicima. Budući da je proračun EU-a ograničen, glavni odgovor mora doći iz proračunâ država članica. Pravila EU-a o državnim potporama državama članicama omogućuju da poduzmu brze i učinkovite mjere za potporu građanima i poduzećima, posebno malim i srednjim, koja se suočavaju s gospodarskim poteškoćama zbog pandemije COVID-a 19”

19. Točka 13. zamjenjuje se sljedećim:

„13. Države članice mogu donijeti i mjere potpore u skladu s uredbama o skupnom izuzeću ⁽¹⁰⁾, bez uključivanja Komisije.”

20. Točka 20. zamjenjuje se sljedećim:

„20. Privremene mjere potpore obuhvaćene ovom Komunikacijom mogu se međusobno zbrajati u skladu s odredbama u posebnim odjeljcima ove Komunikacije. Privremene mjere potpore obuhvaćene ovom Komunikacijom mogu se zbrajati s potporom na temelju uredbi o *de minimis* potporama ⁽¹¹⁾ ili s potporom na temelju uredbi o skupnom izuzeću ⁽¹²⁾ ako se poštuju odredbe i pravila o zbrajanju iz tih uredbi.”

21. Umeće se točka 20.a:

„20.a Potpora kreditnim i financijskim institucijama ne treba se ocjenjivati u skladu s ovom Komunikacijom osim kada je riječ o: i. neizravnim pogodnostima za kreditne ili financijske institucije koje usmjeravaju potporu u obliku zajmova ili jamstava na temelju odjeljaka od 3.1. do 3.3. i u skladu sa zaštitnim mjerama iz odjeljka 3.4.; te ii. potpori na temelju odjeljka 3.10. ako program nije namijenjen isključivo zaposlenicima iz financijskog sektora.”

22. Naslov odjeljka 3.1. zamjenjuje se sljedećim:

„3.1. Ograničeni iznosi potpore”

23. U točki 22. fusnota 16. zamjenjuje se sljedećim:

„Ako se potpora dodjeljuje u obliku porezne olakšice, porezna obveza za koju je ta olakšica odobrena mora nastati najkasnije 31. prosinca 2020.”

⁽¹⁰⁾ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.), Uredba Komisije (EZ) br. 702/2014 od 25. lipnja 2014. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 193, 1.7.2014., str. 1.) i Uredba Komisije (EU) br. 1388/2014 od 16. prosinca 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora poduzetnicima koji se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 369, 24.12.2014., str. 37.).

⁽¹¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013., str. 1.), Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24.12.2013., str. 9.), Uredba Komisije (EU) br. 717/2014 od 27. lipnja 2014. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore u sektoru ribarstva i akvakulture (SL L 190, 28.6.2014., str. 45.) i Uredba Komisije (EU) br. 360/2012 od 25. travnja 2012. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske Unije na potpore *de minimis* koje se dodjeljuju poduzetnicima koji pružaju usluge od općeg gospodarskog interesa (SL L 114, 26.4.2012., str. 8.).

⁽¹²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Opća uredba o skupnom izuzeću), Uredba Komisije (EZ) br. 702/2014 od 25. lipnja 2014. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 193, 1.7.2014., str. 1.) i Uredba Komisije (EU) br. 1388/2014 od 16. prosinca 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora poduzetnicima koji se bave proizvodnjom, preradom i stavljanjem na tržište proizvoda ribarstva i akvakulture spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 369, 24.12.2014., str. 37.).

24. Točka 23.a zamjenjuje se sljedećim:

„23.a Ako poduzetnik djeluje u više sektora na koje se u skladu s točkom 22. podtočkom (a) i točkom 23. podtočkom (a) primjenjuju različiti maksimalni iznosi, dotična država članica odgovarajućim sredstvima, na primjer razdvajanjem računa, osigurava da se za svaku od tih djelatnosti poštuje odgovarajuća gornja granica te da se ne premaši ukupni maksimalni iznos od 800 000 EUR po poduzetniku. Ako poduzetnik djeluje u sektorima iz točke 23. podtočke (a), ne bi se trebao premašiti ukupni maksimalni iznos od 120 000 EUR po poduzetniku.”

25. Umeće se točka 24.a:

„24.a Potpora dodijeljena u skladu s odjeljkom 3.2. ne zbraja se s potporom dodijeljenom za glavnice istog temeljnog zajma u skladu s odjeljkom 3.3. i obrnuto. Potpore dodijeljene u skladu s odjeljcima 3.2. i 3.3. mogu se zbrajati za različite zajmove ako ukupni iznos zajmova po korisniku ne prelaze gornje granice utvrđene u točki 25. podtočki (d) ili u točki 27. podtočki (d). Korisnik može istodobno koristiti više mjera iz odjeljka 3.2. ako ukupni iznos zajmova po korisniku ne prelazi gornje granice utvrđene u točki 25. podtočkama (d) i (e).”

26. Točka 25. podtočka (d) podtočka iii. zamjenjuje se sljedećim:

„iii. uz odgovarajuće obrazloženje koje država članica dostavlja Komisiji (primjerice o obilježjima određenih vrsta poduzetnika), iznos zajma može se povećati da pokrije potrebe za likvidnošću od trenutka dodjele u sljedećih 18 mjeseci za MSP-ove ⁽¹³⁾ i u sljedećih 12 mjeseci za velika poduzeća. Potrebe za likvidnošću trebale bi se utvrditi na temelju izjave korisnika ⁽¹⁴⁾.”

27. Točka 25. podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) za zajmove s rokom dospjeća do 31. prosinca 2020. iznos glavnice zajma može biti veći od onoga iz točke 25. podtočke (d) uz odgovarajuće obrazloženje koje država članica mora dostaviti Komisiji i pod uvjetom da je zadržana proporcionalnost potpore, što je država članica dokazala Komisiji.”

28. Točka 26. zamjenjuje se sljedećim:

„26. Kako bi se osigurao pristup likvidnosti poduzetnicima koji su suočeni s iznenadnim manjkom sredstava, subvencionirane kamatne stope za ograničeno razdoblje i iznos zajma mogu biti prikladno, nužno i ciljano rješenje u sadašnjim okolnostima. Osim toga, i podređeni dug, koji je u slučaju stečajnog postupka podređen redovnim vjerovnicima s pravom prvenstva, može biti prikladno, nužno i ciljano rješenje u sadašnjim okolnostima. Takav dug narušava tržišno natjecanje manje od vlasničkih ili hibridnih instrumenata kapitala jer se ne može automatski pretvoriti u vlasnički kapital dok je poduzeće aktivno. Stoga potpora u obliku podređenog duga ⁽¹⁵⁾ mora ispunjavati odgovarajuće uvjete iz odjeljka 3.3., koji se odnosi na dužničke instrumente. Međutim, budući da se tako povećava kapacitet društava za zaduživanje kod vlasnika nadređenog duga na sličan način kao potporom u obliku kapitala, uz to se primjenjuje dodatak na kreditni rizik i daljnje ograničenje iznosa u odnosu na nadređeni dug (trećina za velika poduzeća i polovina iznosa za MSP-ove, kako je definirano u točki 27. podtočki (d) podtočkama i. ili ii.). Kako bi se osiguralo jednako postupanje, podređeni dug koji prelazi te gornje granice trebalo bi ocjenjivati u skladu s uvjetima za mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 iz odjeljka 3.11.”

⁽¹³⁾ Kako je definirano u Prilogu I. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Opća uredba o skupnom izuzeću).

⁽¹⁴⁾ Plan likvidnosti može uključivati i obrtni kapital i troškove ulaganja.

⁽¹⁵⁾ Osim ako je ta potpora u skladu s uvjetima iz odjeljka 3.1. ove Komunikacije.

29. Uvodi se nova točka 26.a kako slijedi:

„26.a Potpora dodijeljena u skladu s odjeljkom 3.3. ne zbraja se s potporom dodijeljenom za glavnice istog temeljnog zajma u skladu s odjeljkom 3.2. i obrnuto. Potpore dodijeljene u skladu s odjeljcima 3.2. i 3.3. mogu se zbrajati za različite zajmove ako ukupni iznos zajmova po korisniku ne prelaze gornje granice utvrđene u točki 25. podtočki (d) ili u točki 27. podtočki (d). Korisnik može istodobno koristiti više mjera iz odjeljka 3.3. ako ukupni iznos zajmova po korisniku ne prelazi gornje granice utvrđene u točki 27. podtočkama (d) i (e).”

30. Točka 27. podtočka (d) podtočka iii. zamjenjuje se sljedećim:

„iii. uz odgovarajuće obrazloženje koje država članica dostavlja Komisiji (primjerice o obilježjima određenih vrsta poduzetnika), iznos zajma može se povećati da pokrije potrebe za likvidnošću od trenutka dodjele u sljedećih 18 mjeseci za MSP-ove ⁽¹⁶⁾ i u sljedećih 12 mjeseci za velika poduzeća. Potrebe za likvidnošću trebale bi se utvrditi na temelju izjave korisnika ⁽¹⁷⁾.”

31. Točka 27. podtočka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) za zajmove s rokom dospelosti do 31. prosinca 2020. iznos glavnice zajma može biti veći od onoga iz točke 27. podtočke (d) uz odgovarajuće obrazloženje koje država članica mora dostaviti Komisiji i pod uvjetom da je zadržana proporcionalnost potpore, što je država članica dokazala Komisiji;”

32. Točka 27.a uvodi se kako slijedi:

„27.a Dužnički instrumenti, koji su u slučaju stečajnog postupka podređeni redovnim vjerovnicima s pravom prvenstva, mogu se odobriti po sniženim kamatnim stopama koje su barem jednake osnovnoj stopi i maržama za kreditni rizik iz tablice u točki 27. podtočki (a) uvećanima za 200 baznih bodova za velika poduzeća i 150 baznih bodova za MSP-ove. Na takve dužničke instrumente primjenjuje se alternativna mogućnost iz točke 27. podtočke (b). Mora se poštovati i točka 27. podtočke (c), (f) i (g). Ako iznos podređenog duga prelazi obje sljedeće gornje granice ⁽¹⁸⁾, spojivost instrumenta s unutarnjim tržištem utvrđuje se u skladu s odjeljkom 3.11.:

- i. dvije trećine godišnjih rashoda korisnika za plaće u slučaju velikih poduzeća i godišnji rashod korisnika za plaće u slučaju MSP-ova, kako je definirano u točki 27. podtočki (d) podtočki i.; i
- ii. 8,4 % ukupnog prometa korisnika u 2019. u slučaju velikih poduzeća i 12,5 % ukupnog prometa korisnika u 2019. u slučaju MSP-ova.”

33. Točka 28. zamjenjuje se sljedećim:

„28. Potpore u obliku jamstava i zajmova u skladu s odjeljcima 3.1., 3.2. i 3.3. ove Komunikacije mogu se odobriti poduzećima koja su suočena s iznenadnim manjkom likvidnosti, izravno ili preko kreditnih i drugih financijskih institucija kao financijskih posrednika. U potonjem slučaju moraju biti ispunjeni uvjeti navedeni u nastavku.”

34. Točka 31. zamjenjuje se sljedećim:

„31. Kreditne ili druge financijske institucije trebale bi u najvećoj mogućoj mjeri prenijeti pogodnosti državnog jamstva ili subvencioniranih kamatnih stopa za zajmove na krajnje korisnike. Financijski posrednik mora moći dokazati da primjenjuje mehanizam kojim se u najvećoj mogućoj mjeri osigurava prijenos pogodnosti na krajnje korisnike u obliku većeg volumena financiranja, rizičnijih portfelja, nižih zahtjeva za instrumente osiguranja, nižih premija za jamstvo ili nižih kamatnih stopa nego što bi bio slučaj bez takvih državnih jamstava ili zajmova.”

⁽¹⁶⁾ Kako je definirano u Prilogu I. Općoj uredbi o skupnom izuzeću.

⁽¹⁷⁾ Plan likvidnosti može uključivati i obrtni kapital i troškove ulaganja.

⁽¹⁸⁾ Ako su isplate kupona kapitalizirane, to se mora uzeti u obzir pri određivanju tih gornjih granica, pod uvjetom da je takva kapitalizacija bila predviđena ili se mogla predvidjeti u vrijeme obavijesti o predmetnoj državnoj potpori. U taj izračun moraju se uključiti i sve druge mjere državne potpore dodijeljene u kontekstu pandemije COVID-a 19 u obliku podređenog duga, čak i izvan ove Komunikacije. Međutim, te gornje granice ne obuhvaćaju podređene dugove odobrene u skladu s odjeljkom 3.1. ove Komunikacije.

35. Točka 37. podtočka (j) zamjenjuje se sljedećim:

„(j) pristup infrastrukturama za ispitivanje i za unaprjeđenje procesa s laboratorijske na proizvodnu razinu otvoren je za više korisnika i omogućuje se na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi. Poduzetnicima koji su financirali najmanje 10 % troškova ulaganja može se odobriti povlašteni pristup pod povoljnijim uvjetima.”

36. Umeće se točka 43.a:

„43.a Ako takav program obuhvaća i zaposlenike kreditnih ili financijskih institucija, takva potpora, s obzirom na njezin uglavnom socijalni cilj, nije namijenjena očuvanju ili obnovi održivosti, likvidnosti ili solventnosti tih institucija ⁽¹⁹⁾. Komisija stoga smatra da takvu potporu ne bi trebalo smatrati izvanrednom javnom financijskom potporom u skladu s člankom 2. stavkom 1. definicijom br. 28. Direktive o oporavku i sanaciji banaka i člankom 3. stavkom 1. definicijom br. 29. Uredbe o jedinstvenom sanacijskom mehanizmu i da je ne bi trebalo ocjenjivati u skladu s pravilima o državnim potporama koja se primjenjuju na bankarski sektor ⁽²⁰⁾.”

37. Umeće se sljedeći odjeljak:

„3.11. Mjere dokapitalizacije

44. Ovim se privremenim okvirom utvrđuju kriteriji u skladu s pravilima EU-a o državnim potporama na temelju kojih države članice mogu poduzetnicima koji su u financijskim teškoćama zbog pandemije COVID-a 19 pružiti javnu potporu u obliku vlasničkih i/ili hibridnih instrumenata kapitala ⁽²¹⁾. Cilj mu je spriječiti da zbog poremećaja u gospodarstvu s tržišta nepotrebno nestanu poduzetnici čije je poslovanje prije pandemije COVID-a 19 bilo održivo. Iznosi kapitala za dokapitalizaciju zato ne smiju biti veći od minimuma potrebnog za osiguranje održivosti korisnika niti premašiti ono što je nužno za ponovnu uspostavu strukture kapitala korisnika kakva je bila prije pandemije COVID-a 19. Veliki poduzetnici moraju izvršavati o načinu na koji se sredstvima primljene potpore podupiru njihove aktivnosti u skladu s ciljevima EU-a i nacionalnim obvezama u pogledu zelene i digitalne tranzicije, uključujući EU-ov cilj klimatske neutralnosti do 2050.

45. Komisija usto naglašava da bi pružanje nacionalne javne potpore u obliku vlasničkih i/ili hibridnih instrumenata kapitala, u okviru programa ili u pojedinačnim slučajevima, trebalo uzeti u obzir samo ako se ne može pronaći drugo odgovarajuće rješenje. Nadalje, uvjeti za izdavanje tih instrumenata trebali bi biti vrlo strogi jer se njima znatno narušava tržišno natjecanje među poduzetnicima. Na te se intervencije moraju primjenjivati jasno utvrđeni uvjeti za ulazak države u predmetne poduzetnike, njezin izlazak iz vlasničkog kapitala poduzetnika i isplaćivanje naknade te odredbe o upravljanju i odgovarajuće mjere za ograničavanje narušavanja tržišnog natjecanja. Zato Komisija napominje da će nacionalne mjere potpore koje odgovaraju ciljevima politike EU-a u pogledu zelene i digitalne tranzicije gospodarstava država članica omogućiti održiviji dugoročni rast i potaknuti tranziciju prema EU-ovu cilju klimatske neutralnosti do 2050.

3.11.1. Primjenjivost

46. Sljedeći uvjeti, koji nisu obuhvaćeni odjeljkom 3.1. ove Komunikacije, primjenjuju se na programe dokapitalizacije i pojedinačne mjere dokapitalizacije država članica za nefinancijske poduzetnike (pod zajedničkim nazivom „mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19”) u skladu s ovom Komunikacijom. Primjenjuju se na mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 namijenjene velikim poduzećima i MSP-ovima ⁽²²⁾.

47. Sljedeći uvjeti primjenjuju se i na podređene dužničke instrumente koji prelaze obje gornje granice utvrđene u odjeljku 3.3. točki 27.a podtočkama i. i ii. ove Komunikacije.

⁽¹⁹⁾ Vidjeti po analogiji Odluku Komisije SA.49554-CY – Ciparski program za loše kredite osigurane primarnim boravištem (Estia), uvodnu izjavu 73. i Odluku Komisije SA.53520-EL – Program zaštite primarnog boravišta, uvodnu izjavu 71.

⁽²⁰⁾ Vidjeti točku 6. ove Komunikacije.

⁽²¹⁾ Mogućnost dodjele potpore u obliku vlasničkih i/ili hibridnih instrumenata kapitala, ali za puno niže nominalne iznose, već postoji u skladu s uvjetima iz odjeljka 3.1. ove Komunikacije.

⁽²²⁾ Kako je utvrđeno u točki 16. Komunikacije, obavješćivanje o alternativnom pristupu i dalje je moguće u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) UFEU-a.

48. Mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 ne smiju se odobravati nakon 30. lipnja 2021.

3.11.2. Uvjeti prihvatljivosti i ulaska

49. Mjera dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- (a) bez intervencije države korisnik bi prekinuo poslovanje ili bi se suočio s ozbiljnim teškoćama u održavanju poslovanja. Na takve poteškoće može osobito upućivati pogoršanje omjera duga i kapitala korisnika ili slični pokazatelji;
- (b) intervencija je od zajedničkog interesa. To može obuhvaćati izbjegavanje socijalnih teškoća i nefunkcioniranja tržišta zbog znatnog gubitka radnih mjesta, izlaska inovativnog poduzeća, izlaska sistemski značajnog poduzeća, rizika od prekida pružanja važne usluge ili sličnih situacija koje je propisno obrazložila predmetna država članica;
- (c) korisnik ne može pronaći financiranje na tržištima po pristupačnim uvjetima, a horizontalne mjere koje su na snazi u predmetnoj državi članici za pokrivanje potreba za likvidnošću nisu dovoljne da bi se osigurala njegova održivost; i
- (d) korisnik nije poduzetnik koji je na dan 31. prosinca 2019. već bio u teškoćama (u smislu Uredbe o općem skupnom izuzeću ⁽²³⁾).

50. Mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 države članice odobravaju u okviru programa potpore koji je odobrila Komisija, i to samo na temelju pisanog zahtjeva za potporu potencijalnih poduzetnika korisnika. Kad je riječ o potpori koja se prijavljuje pojedinačno, države članice dostavljaju dokaz o takvom pisanom zahtjevu kao dio prijave pojedinačne mjere potpore Komisiji.

51. Zahtjevi iz ovog odjeljka i odjeljaka 3.11.4., 3.11.5., 3.11.6. i 3.11.7. primjenjuju se na programe dokapitalizacije i pojedinačne mjere potpore u kontekstu pandemije COVID-a 19. Komisija će pri odobravanju programa zatražiti zasebnu prijavu pojedinačne potpore iznad iznosa od 250 milijuna EUR. U pogledu tih prijava Komisija će procijeniti jesu li postojeće financiranje na tržištu ili horizontalne mjere za pokrivanje potreba za likvidnošću nedostatni da bi se zajamčila održivost korisnika; jesu li odabrani instrumenti dokapitalizacije i s njima povezani uvjeti primjereni za rješavanje ozbiljnih teškoća korisnika; je li potpora proporcionalna; i jesu li ispunjeni uvjeti iz ovog odjeljka i odjeljaka 3.11.4., 3.11.5., 3.11.6. i 3.11.7.

3.11.3. Vrste mjera dokapitalizacije

52. Države članice u kontekstu pandemije COVID-a 19 mogu odobriti mjere dokapitalizacije primjenom dva različita tipa instrumenata dokapitalizacije:

- (a) vlasnički instrumenti, a posebno izdanje novih redovnih ili povlaštenih dionica; i/ili
- (b) instrumenti s vlasničkom komponentom (dalje u tekstu „hibridni instrumenti kapitala“) ⁽²⁴⁾, posebno prava na sudjelovanje u dobiti, tihi udjeli i konvertibilne osigurane ili neosigurane obveznice.

53. Država može intervenirati u obliku bilo kojeg navedenog instrumenta ili kombinacijom vlasničkih i hibridnih instrumenata kapitala. Države članice mogu odobriti plasman navedenih instrumenata i u kontekstu tržišne ponude, pod uvjetom da svaka posljedična državna intervencija kod korisnika ispunjava

⁽²³⁾ Kako je definirano u članku 2. točki 18. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

⁽²⁴⁾ Hibridni instrumenti kapitala instrumenti su koji imaju obilježja dužničkih i vlasničkih instrumenata. Naknada za konvertibilne obveznice plaća se primjerice kao za obične obveznice sve do njihove konverzije u vlasnički instrument. Procjena ukupne naknade za hibridne instrumente kapitala stoga ovisi, s jedne strane, o iznosu naknade za dužnički instrument i, s druge strane, o uvjetima konverzije u vlasnički instrument.

uvjete iz ovog odjeljka 3.11. Komunikacije. Država članica mora osigurati da odabrani instrumenti dokapitalizacije i s time povezani uvjeti budu najprikladniji odgovor na potrebe korisnika za dokapitalizacijom te da pritom njihov učinak na narušavanje tržišnog natjecanja bude što manji.

3.11.4. *Iznos dokapitalizacije*

54. Kako bi se osigurala razmjernost potpore, iznosi kapitala za dokapitalizaciju u kontekstu pandemije COVID-a 19 ne smiju biti veći od minimuma potrebnog za osiguranje održivosti korisnika niti premašiti ono što je nužno za ponovnu uspostavu strukture kapitala korisnika kakva je bila prije pandemije COVID-a 19, odnosno stanja na dan 31. prosinca 2019. Pri ocjeni razmjernosti potpore uzimaju se u obzir državne potpore koje su primljene ili planirane u kontekstu izbijanja pandemije COVID-a 19.

3.11.5. *Naknada i izlazak države*

Opća načela

55. Država prima odgovarajuću naknadu za ulaganje. Što je naknada bliža tržišnim uvjetima, manje je potencijalno narušavanje tržišnog natjecanja prouzročeno državnom intervencijom.
56. Ulaganje u dokapitalizaciju u kontekstu pandemije COVID-a 19 trebalo bi se otkupiti kad se gospodarstvo stabilizira. Komisija smatra primjerenim dati korisniku dovoljno vremena za otkup ulaganja u dokapitalizaciju. Država članica mora uspostaviti mehanizam za postupno poticanje otkupa.
57. Naknada za mjeru dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 trebala bi se povećati kako bi se uskladila s tržišnim cijenama te bi se na taj način pružio poticaj korisnicima i ostalim dioničarima za otkup ulaganja u okviru državne mjere dokapitalizacije i smanjio rizik od narušavanja tržišnog natjecanja.
58. Iz toga slijedi da mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 trebaju obuhvaćati odgovarajuće poticaje poduzetnicima da otkupe ulaganje u dokapitalizaciju i potraže alternativni kapital kad to dopuste uvjeti na tržištu, i to na način da se od njih zahtijeva dovoljno visoka naknada za dokapitalizaciju.
59. Države članice umjesto metoda utvrđivanja naknade navedenih u nastavku mogu prijaviti programe ili pojedinačne mjere kod kojih se metoda utvrđivanja naknade prilagođava značajkama i nadređenosti instrumenta kapitala, pod uvjetom da oni općenito dovode do sličnog ishoda u pogledu poticajnih učinaka na izlazak države i sličnog ukupnog učinka na naknadu državi.

Naknada za vlasničke instrumente

60. Državna dokapitalizacija ili istovjetna intervencija provodi se po cijeni koja ne prekoračuje prosječnu cijenu dionice korisnika tijekom 15 dana prije podnošenja zahtjeva za dokapitalizaciju. Ako korisnik nije društvo uvršteno na burzu, procjenu njegove tržišne vrijednosti trebalo bi utvrditi posredstvom neovisnog stručnjaka ili drugim razmjernim sredstvima.
61. Svaka mjera dokapitalizacije uključuje mehanizam postupnog povećanja naknade državi kako bi se korisnika potaknulo na otkup državnih dokapitalizacija. To povećanje naknade može biti u obliku dodatnih dionica ⁽²⁵⁾ dodijeljenih državi ili drugih mehanizama i trebalo bi odgovarati najmanje 10-postotnom povećanju naknade državi (za sudjelovanje koje proizlazi iz neotplaćene državne dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19) za svaki korak postupnog povećanja:
- (a) Mehanizam postupnog povećanja aktivira se četiri godine nakon dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 ako država nije prodala najmanje 40 % svojeg vlasničkog udjela koji proizlazi iz dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19.

⁽²⁵⁾ Dodatne dionice mogu se, na primjer, dodijeliti izdavanjem konvertibilnih obveznica na datum dokapitalizacije, koje će se pretvoriti u vlasnički kapital na datum pokretanja mehanizma postupnog povećanja.

- (b) Mehanizam postupnog povećanja ponovno se aktivira šest godina nakon dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 ako država nije u potpunosti prodala svoj vlasnički udio koji proizlazi iz dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 ⁽²⁶⁾.

Ako korisnik nije društvo uvršteno na burzu, države članice mogu odlučiti provesti svaki od ta dva koraka jednu godinu kasnije, odnosno pet i sedam godina nakon dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19.

62. Komisija može prihvatiti alternativne mehanizme pod uvjetom da oni općenito rezultiraju sličnim ishodom u pogledu poticajnog učinka na izlazak države i sličnim ukupnim učinkom na naknadu državi.
63. Korisnik bi u svakom trenutku trebao imati mogućnost otkupa vlasničkog udjela koji je država stekla. Kako bi se osiguralo da država primi odgovarajuću naknadu za ulaganje, otkupna cijena trebala bi odgovarati onome od sljedeća dva iznosa koji je viši: i. nominalno ulaganje države, uvećano za godišnje kamate za naknadu, koja je za 200 baznih bodova viša od navedenog iznosa u tablici u nastavku ⁽²⁷⁾; ili ii. tržišna cijena u trenutku otkupa.
64. Država također može u bilo kojem trenutku prodati svoj vlasnički udio po tržišnim cijenama kupcima koji nisu korisnik. Za takvu prodaju u načelu je potrebno otvoreno i nediskriminirajuće savjetovanje s potencijalnim kupcima ili prodaja na burzi. Država može postojećim dioničarima dati pravo prvenstva za kupnju po cijeni dobivenoj na temelju javnog savjetovanja.

Naknada za hibridne instrumente kapitala

65. Pri utvrđivanju ukupne naknade za hibridne instrumente kapitala moraju se na odgovarajući način uzeti u obzir sljedeći elementi:
- (a) obilježja odabranog instrumenta, uključujući njegovu razinu podređenosti, rizik i sve načine plaćanja;
- (b) uključene poticaje za izlazak (kao što su klauzule o postupnom povećanju i otkupu); i
- (c) odgovarajuću referentnu kamatnu stopu.
66. Minimalna naknada za hibridne instrumente kapitala do njihove konverzije u vlasnički instrument mora biti najmanje jednaka osnovnoj stopi (jednogodišnji IBOR ili ekvivalentna vrijednost koju objavi Komisija ⁽²⁸⁾), uvećanoj za premiju kako je utvrđeno u nastavku.

Naknada za hibridne instrumente kapitala: jednogodišnji IBOR +

Vrsta primatelja	Prva godina	Druga i treća godina	Četvrta i peta godina	Šesta i sedma godina	Osma godina i razdoblje nakon toga
MSP-ovi	225 baznih bodova	325 baznih bodova	450 baznih bodova	600 baznih bodova	800 baznih bodova
Velika poduzeća	250 baznih bodova	350 baznih bodova	500 baznih bodova	700 baznih bodova	950 baznih bodova

67. Konverzija hibridnih instrumenata kapitala u vlasnički kapital provodi se po cijeni koja je za pet ili više posto manja od teoretske cijene dionice bez prava u trenutku konverzije.
68. Nakon konverzije u vlasnički kapital mora se uključiti mehanizam postupnog povećanja naknade državi radi poticanja korisnika na otkup državne dokapitalizacije. Ako je vlasnički kapital koji proizlazi iz državne intervencije u kontekstu pandemije COVID-a 19 i dalje u vlasništvu države dvije godine nakon konverzije u vlasnički kapital, država dobiva dodatni udio u vlasništvu korisnika uz preostali udio koji

⁽²⁶⁾ Na primjer, ako povećanje ima oblik dodjele dodatnih dionica državi. Ako udio države u korisniku nakon dokapitalizacije iznosi 40 % i ako država ne proda svoj udio do zatraženog datuma, udio države trebao bi se povećati za najmanje $0,1 \times 40 \% = 4 \%$ i iznositi 44 % četiri godine nakon dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 te 48 % šest godina nakon dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19, što podrazumijeva odgovarajuće smanjenje udjela drugih dioničara.

⁽²⁷⁾ Povećanje od 200 baznih bodova ne primjenjuje se u osmoj godini i razdoblju nakon toga.

⁽²⁸⁾ Osnovne stope izračunane u skladu s Komunikacijom Komisije o reviziji metode za utvrđivanje referentnih kamatnih i diskontnih stopa (SL C 14, 19.1.2008., str. 6.) i objavljene na internetskim stranicama Glavne uprave za tržišno natjecanje na https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

proizlazi iz konverzije hibridnih instrumenata kapitala u kontekstu pandemije COVID-a 19 koju je provela država. Taj dodatni vlasnički udio iznosi najmanje 10 % preostalog udjela koji proizlazi iz konverzije hibridnih instrumenata kapitala u kontekstu pandemije COVID-a 19 od strane države. Komisija može prihvatiti alternativne mehanizme postupnog povećanja pod uvjetom da imaju isti poticajni učinak i sličan ukupni učinak na naknadu državi.

69. Države članice mogu odabrati metodu za utvrđivanje cijena koja uključuje dodatne klauzule o postupnom povećanju ili isplati. One bi trebale biti osmišljene na način da se potiče rano okončanje državne potpore za dokapitalizaciju korisnika. Komisija može prihvatiti i alternativne metode za utvrđivanje cijena, pod uvjetom da su naknade koje se njima utvrde više ili slične onima koje proizlaze iz prethodno navedenih metoda.
70. Budući da je priroda hibridnih instrumenata vrlo raznolika, Komisija ne pruža smjernice za sve vrste instrumenata. U svakom slučaju za hibridne instrumente poštuju se prethodno navedena načela, pri čemu naknada odražava rizik pojedinih instrumenata.

3.11.6. *Upravljanje i sprečavanje neopravdanog narušavanja tržišnog natjecanja*

71. Kako bi se spriječilo neopravdano narušavanje tržišnog natjecanja, korisnici ne smiju provoditi agresivno komercijalno širenje s pomoću sredstava državne potpore ili preuzimanjem prekomjernih rizika. Primjenjuje se opće načelo da manji vlasnički udio države članice i veća naknada podrazumijevaju manju potrebu za zaštitnim mjerama.
72. Ako je korisnik mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 u vrijednosti većoj od 250 milijuna EUR poduzetnik sa značajnom tržišnom snagom na najmanje jednom od relevantnih tržišta na kojima djeluje, države članice moraju predložiti dodatne mjere za očuvanje učinkovitog tržišnog natjecanja na tim tržištima. Države članice posebno mogu predložiti strukturne obveze i obveze praćenja poslovanja predviđene u Obavijesti Komisije o korektivnim mjerama prihvatljivima u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 139/2004 i Uredbom Komisije (EZ) br. 802/2004.
73. Korisnicima mjera za dokapitalizaciju u kontekstu pandemije COVID-a 19 zabranjeno je to oglašavati u komercijalne svrhe.
74. Sve dok nije otplaćeno najmanje 75 % mjera dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19, korisnicima koji nisu MSP-ovi onemogućuje se stjecanje više od 10 % udjela u konkurentima ili drugim subjektima iz iste vrste poslovanja, uključujući poslovanje s početka i kraja proizvodnog lanca.
75. U iznimnim okolnostima i ne dovodeći u pitanje kontrolu koncentracija, ti korisnici mogu steći više od 10 % udjela u subjektima s početka ili kraja proizvodnog lanca u svom području djelovanja, ali samo u slučaju da je stjecanje potrebno kako bi se osigurala održivost korisnika. Komisija može odobriti stjecanje ako je ono potrebno za očuvanje održivosti korisnika. Stjecanje se ne može provesti prije nego što Komisija donese odluku o tom pitanju.
76. Državne potpore ne koriste se za unakrsno subvencioniranje gospodarskih djelatnosti integriranih poduzeća koja su već bila u gospodarskim teškoćama na dan 31. prosinca 2019. U integriranim trgovačkim društvima uvodi se jasno razdvajanje računa kako bi se osiguralo da mjere dokapitalizacije ne koriste tim djelatnostima.
77. Sve dok mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 nisu u potpunosti otplaćene, korisnici ne mogu izvršavati isplate dividendi i neobvezne isplate kupona niti otkupljivati dionice, osim u odnosu na državu.

78. Sve dok nije otplaćeno najmanje 75 % mjera dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19, naknada svakom članu korisnikove uprave ne smije biti veća od fiksnog dijela njegove naknade na dan 31. prosinca 2019. Za osobe koje postanu članovi uprave tijekom ili nakon dokapitalizacije kao ograničenje primjenjuje se najniža fiksna naknada za nekog od članova uprave na dan 31. prosinca 2019. Ni u kakvim okolnostima ne isplaćuju se bonusi ni druge varijabilne ili usporedive naknade.

3.11.7. *Strategija izlaska države iz sudjelovanja koje proizlazi iz dokapitalizacije i obveze izvješćivanja*

79. Korisnici koji nisu MSP-ovi, a primili su dokapitalizaciju u kontekstu pandemije COVID-a 19 u iznosu od više od 25 % vlasničkog kapitala u trenutku intervencije moraju dokazati postojanje vjerodostojne strategije izlaska države članice iz sudjelovanja, osim ako se državna intervencija smanji ispod razine od 25 % vlasničkog kapitala u roku od 12 mjeseci od datuma dodjele potpore ⁽²⁹⁾.
80. Strategijom izlaska utvrđuje se:
- (a) plan korisnika za nastavak djelatnosti i korištenje sredstava koja je uložila država, uključujući raspored plaćanja naknade i otkupa državnog ulaganja (zajedno „raspored otplate”); i
 - (b) mjere koje će korisnik i država poduzeti kako bi se pridržavali rasporeda otplate.
81. Strategiju izlaska trebalo bi pripremiti i dostaviti državi članici u roku od 12 mjeseci nakon dodjele potpore, a država članica mora je odobriti.
82. Osim obveze utvrđene u točkama od 79. do 81., korisnici moraju izvjestiti državu članicu o napretku u provedbi rasporeda otplate i usklađenosti s uvjetima iz odjeljka 3.11.6. u roku od 12 mjeseci od objavljivanja rasporeda, a nakon toga periodično svakih 12 mjeseci.
83. Sve dok se u potpunosti ne otplate mjere dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19, korisnici dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19, koji nisu MSP-ovi, objavljuju informacije o korištenju primljene potpore u roku od 12 mjeseci od datuma dodjele potpore, a nakon toga periodično svakih 12 mjeseci. To bi posebno trebalo uključivati informacije o načinu na koji se sredstvima primljene potpore podupiru njihove aktivnosti u skladu s ciljevima EU-a i nacionalnim obvezama u pogledu zelene i digitalne tranzicije, uključujući cilj klimatske neutralnosti EU-a do 2050.
84. Država članica trebala bi svake godine izvješćivati Komisiju o provedbi rasporeda otplate i ispunjavanju uvjeta iz odjeljka 3.11.6. Ako je korisnik primio dokapitalizaciju u kontekstu pandemije COVID-a 19 u iznosu većem od 250 milijuna EUR, izvješće uključuje informacije o ispunjavanju uvjeta iz točke 54.
85. Ako šest godina nakon dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19 intervencija države nije smanjena na razinu ispod 15 % vlasničkog kapitala korisnika, Komisiji se mora dostaviti na odobrenje plan restrukturiranja u skladu sa Smjernicama o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje. Komisija će procijeniti osiguravaju li mjere predviđene u planu restrukturiranja održivost korisnika, među ostalim s obzirom na obveze na razini ciljeva EU-a i nacionalne obveze u pogledu zelene i digitalne tranzicije te izlazak države, a da pritom ne utječu negativno na trgovinu u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu. Ako korisnik nije društvo uvršteno na burzu ili je riječ o MSP-u, država može odlučiti dostaviti plan restrukturiranja samo ako intervencija države nije smanjena ispod razine od 15 % vlasničkog kapitala sedam godina nakon dokapitalizacije u kontekstu pandemije COVID-a 19.”

⁽²⁹⁾ Za potrebe ovog pododjeljka 3.11.7. hibridni instrumenti koje je odobrila država trebali bi se smatrati vlasničkim kapitalom.

38. Točka 44. postaje točka 86. i zamjenjuje se sljedećim:
- „86. Uz iznimku potpore dodijeljene u skladu s odjeljcima 3.9., 3.10. i 3.11. države članice dužne su objaviti relevantne informacije ⁽³⁰⁾ o svakoj pojedinačnoj potpori dodijeljenoj u skladu s ovom Komunikacijom na internetskim stranicama o državnim potporama ili s pomoću IT alata Komisije ⁽³¹⁾ u roku od 12 mjeseci od trenutka dodjele. Države članice dužne su objaviti relevantne informacije ⁽³²⁾ o svakoj pojedinačnoj dokapitalizaciji odobrenoj u skladu s odjeljkom 3.11. na internetskim stranicama o državnim potporama ili upotrebom IT alata Komisije u roku od 3 mjeseca od trenutka dokapitalizacije. Nominalna vrijednost dokapitalizacije navodi se po korisniku.”
39. Točke od 45. do 52. postaju točke od 87. do 94.
40. Točka 49. postaje točka 91. i zamjenjuje se sljedećim:
- „91. Komisija ovu Komunikaciju primjenjuje od 19. ožujka 2020. imajući u vidu gospodarske posljedice izbijanja COVID-a 19, zbog kojih je bilo nužno djelovati bez odgode. Aktualne izvanredne okolnosti opravdani su razlog za ovu Komunikaciju, koja se neće primjenjivati nakon 31. prosinca 2020., osim odjeljka 3.11., koji će se primjenjivati do 1. srpnja 2021. Komisija ovu Komunikaciju može preispitati prije 31. prosinca 2020. uzimajući u obzir važna razmatranja o politici tržišnog natjecanja ili gospodarstvu. Ako bude potrebno, Komisija može dodatno objasniti svoj pristup određenim pitanjima.”

⁽³⁰⁾ Riječ je o informacijama propisanim u Prilogu III. Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014., Prilogu III. Uredbi Komisije (EU) br. 702/2014 i Prilogu III. Uredbi Komisije (EU) br. 1388/2014 od 16. prosinca 2014. Za povratne predujmove, jamstva, zajmove, podređene zajmove i druge oblike potpore nominalna vrijednost temeljnog instrumenta navodi se po korisniku. Za porezne olakšice i povoljnije uvjete plaćanja iznos potpore za pojedinačnu potporu može se navesti u rasponima.

⁽³¹⁾ Stranica za javno pretraživanje baze podataka „Transparentnost državnih potpora” omogućuje pristup relevantnim podacima koje su države članice dostavile u skladu s europskim zahtjevima transparentnosti za državne potpore i dostupna je na <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en>.

⁽³²⁾ Riječ je o informacijama propisanim u Prilogu III. Uredbi Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014., Prilogu III. Uredbi Komisije (EU) br. 702/2014 i Prilogu III. Uredbi Komisije (EU) br. 1388/2014 od 16. prosinca 2014.